

zkoumá a potřebné doplňky neb opravy nařídí a stranám, vyrozuměv je o tom, k nahlédnutí až do nejbližšího roku k ústnímu jednání určenému vyloží. O návrzích stran na opravu neb doplnění řízení důkazního v této době (třeba ústně) vznesených rozhodne předseda senátu a po případě postará se bez odkladu o opravu nebo doplnění. Bylo-li doplnění odepřeno, je vyloučen samostatný prostředek opravný (§§ 286 odst. 2, 291). Okáže-li se teprve při ústním jednání po řebným doplniti neb opětovati řízení důkazní, učiní soud potřebná opatření, nařídív po případě, že doplnění neb opětování státi se má při ústním jednání. Proti usnesením doplnění neb opětování řízení důkazního nařizujícím je opravný prostředek vůbec vyloučen (§§ 286 odst. 3, 291 c. ř. s.). Výsledky řízení průvodního vyloží v příhodné době na základě protokolů a jinakých spisů předseda při ústním jednání. Odporuje-li výklad ten dle náhledu strany v podstatných kusech obsahu spisů, buďtež k jejímu návrhu spisy plným obsahem přečteny (§ 287 c. ř. s.).

III. Ustanovení společná.

1. Všechna opatření ku provedení důkazu potřebná (na př. obeslání svědků, znalců a pod.), učiní předseda senátu, pokud se týče soudce z příkazu činný neb dožádaný.

2. Strany mohou svědky a znalce i bez předchozího jich obeslání k jednání před soudem nalézajícím s sebou přivést (§ 288 c. ř. s.), mohou provádění důkazu býti přítomny, na svědka nebo znalce prostřednictvím soudce řízení důkazní řídicího aneb s jeho svolením i přímo dotázky klásti. Dotázky, jež zdají se soudu býti nepřiměřenými, se nepřipustí, aniž lze tomu samostatným prostředkem opravným odporovati (§§ 289 odst. 1., 291 c. ř. s.).

3. Důkaz budiž proveden, i když se žádná z vyrozuměných stran nedostavila, avšak připustiti sluší doplnění řízení průvodního, když strana osvědčí, že se nemohla dostaviti pro nepředvídanou udalost a že následkem toho je řízení důkazní v podstatných kusech neúplným.

Doplnění připustiti může soud nalézací vždy, soudce z příkazu činný nebo dožádaný jen potud, pokud řízení průvodní ještě skončeno není, předpokládajíc však v obou případech, že doplnění je možným bez značného protáhnutí sporu (§ 289 odst. 3).

4. Důkazu v cizině provedenému a dle cizího práva vadnému nelze odporovati, když řízení důkazní vyhovuje zákonům platným pro soud procesní (§ 290 c. ř. s.).

Řízení důkazní (v řízení trestním).

Řízení důkazní je ta část hlavního přelíčení, ve které se nalézajícímu soudci důkazy předvádějí. V hlavní věci záleží ve výslechu svědků a znalců a v předčítání protokolů a písemností. Řízení průvodnímu předchází výslech obžalovaného, jenž dle rak. práva netvoří část řízení průvodního; po skončení řízení průvodního následují přednesení stran, v řízení porotním sestavení otázek porotcům; může však řízení průvodní již za skončené prohlášené až do vynesení rozsudku, pokud se týče až do výroku poroty býti obnoveno, je-li toho třeba (rozh. kas. s. z 9. února 1885 sb. č. 740).

I. K důkazům náleží předkem ty, jež strany před hlavním přelíčením navrhly a jež soud nezamítl. Zalobce činí své návrhy v řízení před soudy

sborovými I. instance ve spise obžalovacím, obviněný pak v odporu proti tomuto vzneseném. O návrzích těchto rozhoduje sborový soud II. stolice, dá-li obžalobě místa; určí tudíž, kteří návržení svědci a znalci mají býti k hlavnímu přelíčení obesláni a které písemnosti mají býti při hlavním přelíčení přečteny (§ 214 al. 2 tr. ř.). Nebyl-li však vynesena odpor proti spisu obžalovacímu a má-li předseda hlavního přelíčení pochybnosti, obeslati všechny svědky a znalce v obžalovacím spisu jmenované, vyžádá si rozhodnutí poradní komory. Avšak i po podání spisu obžalovacího a i po rozhodnutí o odporu snad vyneseném může žalobce, soukromý účastník a obžalovaný navrhnouti u předsedy hlavního přelíčení obesláni nových svědků a znalců, uveda přesně a určitě skutečnosti, o nichž osoby, jichž obesláni navrhuje, mají býti slyšeny. O těchto návrzích rozhodne opětně, má-li předseda pochybnosti, radní komora a sice i tehda, když strana je ochotna náklady obesláni a poplatky svědků a znalců ze svého složití. Proti rozhodnutím radní komory je sice v tomto a v prv řečeném případě samostatný prostředek opravný vyloučen, avšak lze návrhy, jež radní komora zamítla, při hlavním přelíčení obnoviti. Seznam svědků a znalců nově obeslaných, jež nejsou návrženi ani ve spise obžalovacím ani v odporu snad podaném, budiž však odpůrci sdělen nejdéle tři dny před hlavním přelíčením, by se mohl k hlavnímu přelíčení dostatečně připravit a o vyvrácení důkazu novými svědky a znalci podaného postarati. Nestalo-li se tak, nesmí býti noví svědci neb znalci bez svolení odpůrcova slyšení, leda že by je připustil předseda ze své t. zv. diskreční moci (§§ 222, 225 tr. ř.). Strany jsou oprávněny teprve při hlavním přelíčení nové návrhy činiti neb dříve již učiněné avšak soudem zamítnuté opětovati. O návrzích těchto rozhodne soudní dvůr. Vzepřel-li by se však odpůrce výsledku svědka neb znalce soudním dvorem k takovému návrhu připuštěného z toho důvodu, že mu nebyl návrh tři dny před hlavním přelíčením sdělen, slušelo by hlavní přelíčení na tři dny odročiti (§ 276 tr. ř.). Průvody jednou stranou přivedené a připuštěné jsou oběma stranám společny a lze od nich upustiti v souhlasu obou stran (§ 246 al. 2 tr. ř.). Ježto předseda je povinen pravdu vypátrati a ježto mu vzhledem k tomu přísluší moc diskreční, může bez návrhu stran svědky a znalce, od kterých lze dle průběhu řízení očekávati objasnění závažných okolností, během řízení obeslati a dle potřeby dáti předvésti a vyslechnouti.

Předseda může vyžádati i nová dobrozdání neb opatření jiné průvody, může se soudem přibrav strany, zvláště obžalovaného, předsevzítí ohledání aneb v méně důležitých případech odeslati k tomu cíli některého člena soudu, jenž pak podá o tom zprávu (§ 254 tr. ř.). I soudní dvůr je oprávněn naříditi opatření nových průvodů (§ 276 tr. ř.), rovněž porotci mohou navrhnouti průvody k objasnění závažných okolností (§ 315 tr. ř.).

II. Předseda řídí hlavní přelíčení a řídí i řízení průvodní. Určuje tudíž, šetře návrhů stran, pořádek, v jakém důkazy sluší předváděti. Zpravidla sluší důkazy žalobcem přivedené předkem provésti (§ 246 odst. 1. tr. ř.). Svědci a znalci se jednotlivě předvolají a vyslychají v přítomnosti obžalovaného (§ 247 tr. ř.). Výjimečně může však předseda naříditi, by se obžalovaný vzdálil ze síně jednací po dobu výsledku svědka nebo spoluobžalovaného, pokud by přítomnost jeho mohla míti škodlivý vliv na vypátrání pravdy. Předseda musí však mu, jakmile byl opět přiveden, o pro-

jednaném předmětu vše sděliti, co se v jeho nepřítomnosti událo, zejména musí mu sděliti všechny výpovědi, jež se mezi tím staly, ať již jsou k jeho prospěchu neb neprospěchu. Nestalo-li se tak, staň se tak před skončením řízení průvodního, jinak by tu byl zmatek (§ 250 tr. ř.). Každý svědek neb znalec budiž před výsledkem napomenut k udání pravdy. Znalci, kteří přísahu již složili, a svědci, kteří v řízení přípravném již do přísahy byli vzati, upomenou se na svatost složené přísahy. Vyjmouc tyto případy, budiž každý znalec a každý svědek pod zmatečností vzat do přísahy po zodpovědění povšechných otázek a před dalším výsledkem. Přísaha odpadá, je-li zde zákonný důvod přísahy vylučující (viz čl. Svědci). Přísaha může odpadnouti aneb může svědek přísahati dodatečně po svém výsledku, jsou-li s tím žalobce a obžalovaný srozuměni (§ 247 tr. ř.). I svědci a znalci, jež během řízení vyslýchá předseda z moci diskreční, přísahají dodatečně a to jen tehdá, když se soud, slyšev strany, na tom usnesl (§ 254 tr. ř.). Svědky a znalce vyslýchá předseda, šetře předpisů daných v tom směru pro soudce vyšetřujícího v řízení přípravném, pokud arcí předpisy ty dle své povahy při hlavním přelíčení provésti lze (§ 248 tr. ř.). Předseda poučí tudíž též osoby, jež dle § 152 č. 1 tr. ř. jsou sprostěny povinnosti svědčiti, o jich právu svědectví se vzdáti a to i tehdá, když v přípravném řízení práva tohoto nepoužily. Po výsledku předsedou předse-
vzatém jsou i ostatní členové soudního dvoru, žalobce, obžalovaný a sou-
kromý účastník, jakož i jejich zástupcové oprávněni dotázky klásti, obdrževše
k tomu svolení od předsedy. Předseda nemusí však dotázky kýmkoliv
kladené připustiti, zdají-li se mu býti nepřiměřenými (§ 249 tr. ř.). Po
výsledku každého svědka, znalce neb spoluobžalovaného budiž obžalovaný
dotázán, má-li k výpovědi něco podotknouti (§ 248 al. 4 tr. ř.). Odporují-li
si výpovědi svědků o závažných okolnostech, může je předseda konfron-
tovat. Je-li však pravděpodobným, že svědek úmyslně křivě vypovídal,
může předseda o jeho výpovědi protokol sepsati a po přečtení a schvá-
lení dáti jej svědkem podepsati; může též svědka dáti zatknouti a soudci
vyšetřujícímu předvésti, jenž pak na základě návrhu žalobcova další opatří
(§ 277 tr. ř.). Po výsledku zůstanou svědci a znalci tak dlouho přítomni
jednání, pokud je předseda nepropustí aneb jim nenařídí, by se vzdálili.
Žalobce a obžalovaný mohou žádati, by se svědci po jich výsledku ze sálu
vzdálili a později byli opět zavoláni a opět slyšeni buď sami nebo v pří-
tomnosti jiných svědků, což ostatně může předseda i z moci úřední naříditi.
Předseda pečuj i o to, by nebyl přítomen svědek ještě nevyslechnutý
provádění důkazu vůbec a by nebyl přítomen znalec ještě neslyšený vý-
sledku jiných znalců o témže předmětu (§§ 248, 249, 251 tr. ř.).

III. Vzhledem k zásadě ústnosti hlavní přelíčení ovládající, buďtež všichni svědci a znalci, jež o něčem závažném mohou vypovídati, při hlavním přelíčení slyšeni, takže z pravidla jen výpověď při hlavním přelíčení učiněná důkaz činí. Výjimky z pravidla toho jsou přípustny jen v případech v zákoně taxative uvedených. Soudní protokoly (tudíž ne protokoly sepsané úřady bezpečnostními v řízení vyhledávacím) o výsledku spoluobviněných a svědků, dále dobrozdání znalecká lze přečísti jen v těchto případech:

1. když vyslechnutý v mezičase zemřel nebo pobyt jeho je neznámý, nebo když pro stáří, déle trvající chorobu osobně dostaviti se nemůže (rozh. kas. s. z 17. září 1881 sb. č. 370), neb když se dostaviti nemůže pro churavost, značnou vzdálenost pobytu nebo z jinakých závažných důvodů;

2. když slyšený při hlavním přelíčení uchyluje se v podstatných bodech od své dřívější výpovědi, čemuž je tak nejen, když nynější jeho výpověď odporuje jeho dřívější výpovědi, nýbrž i tehdá, když se svědek nepamatuje již na okolnost, o které dříve vypovídal;

3. když svědek neb spoluobviněný zdráhá se vypovídati, aniž je k tomu oprávněn; nesmí býti tedy přečteny protokoly o výslechu svědků, jež při hlavním přelíčení užili právního dobrodiní vzdáti se svědectví;

4. když žalobce a obžalovaný souhlasí s přečtením.

Kromě těchto protokolů přečtou se ještě spisy o ohledání a nálezech, trestní nálezy dříve již proti obžalovanému vynesené, jakož i listiny a písemnosti jiného druhu, pokud jsou pro věc důležitý, leda že by strany vzdaly se přečtení. Po každém přečtení protokolu neb jiného spisu otázka se obžalovaný, má-li k tomu něco podotknouti (§ 252 tr. ř.). Během řízení průvodního neb ke konci jeho dá předložiti předseda obžalovanému a pokud toho třeba, svědkům a znalcům ty předměty, jež mohou posloužiti k objasnění věci a jež před počatím hlavního přelíčení sluší do síně soudní přinéstí, a vyzve osoby ty, by se prohlásily, zdali je poznávají (§ 253 tr. ř.). Po předvedení všech důkazů prohlásí předseda průvodní řízení za skončené, čímž však není vyloučeno, by bylo později dle potřeby opět zahájeno (rozh. kas. s. z 9. února 1885 sb. č. 740).

IV. Zásady uvedené o řízení důkazním v řádu trestním platí předkem pro hlavní přelíčení před sborovými soudy I. stolice, platí však též pro řízení před soudy porotními (§ 315 tr. ř.), dále povšechně pro řízení stanné (§ 441 al. 1 tr. ř.), řízení před soudy okresními (§ 447 tr. ř.) a pro řízení odvolací před sborovými soudy I. stolice. Předpisy ty přijal i trestní řád pro Bosnu a Hercegovinu (§ 258).

Řízení exekuční (dle nového exek. řádu).

I. Povolení exekuce.

Řízení exekuční zahájí se jen k návrhu vymahajícího věřitele (executio ex officio judicis non datur). Návrh na povolení exekuce obsahujž:

1. přesné označení navrhovatele (exekventa), exekuta, jakož i okolností rozhodných pro zjištění soudu exekučního;

2. určité označení nároku, k jehož dobytí se exekuce vede; při pohledávkách peněžných udán buď zejména jich obnos, jakož i obnos povinností vedlejších, jichž se exekvent domáhá;

3. titul exekuční, na základě něhož má býti exekuce povolena. Tituly exekuční uvedeny jsou v § 1 č. 1—18 ex. ř. (viz čl. Tituly exekuční). § 2 ex. ř. klade jim na roveň jisté spisy a listiny těch úřadů neb orgánů veřejných, jež sice v cizozemsku se nalézají, avšak podléhají úřadu v tuzemsku sídlícímu (n. př. úřady konsulární). Též osvědčení orgány těmito vydaná mají ohledně titulů exekučních v § 1 č. 18 uvedených stejnou váhu, jako osvědčení tuzemskými úřady neb orgány veřejnými (najmě notáři) vydaná. Na základě však jiných, než uvedených listin v cizině zřízených, jež dle cizího práva hodí se k exekuci, lze u nás povolití exekuci jen tehdá a jen potud, pokud zaručena jest vzájemnost (reciprocita) státními smlouvami nebo vládními prohlášeními v říšském zákoníku uveřejněnými (§§ 1, 2, 3, 54 č. 1, 2. 79 ex. ř.);

4. označení prostředků exekučních, jichž má býti užito (n. př. zájem, vnucená správa, příkázání pohledávky a pod.). Ovšem lze v témže návrhu